

State Of the City Address 2019

City Mayor JUDY CHIN AMANTE

12th Charter Day

July 28, 2019

Ang akong dakung pagtahud ug pagyukbo sa atong halangdong kongresista sa Ikaduhang Distrito sa Agusan del Norte, ang anghel dili lamang sa akong kinabuhi kundi labaw sa tanan ang anghel sa katawhan, Congresswoman Maria Angelica Rosedell M. Amante – Matba; sa atong kanhing mayor ug karon mas labawng tinahud nga gobernador sa Probinsya sa Agusan del Norte, Governor Dale B. Corvera; ang atong mga gidapit nga miyembro sa Sangguniang Panlalawigan; ang akong mga kaabag sa pagdumala sa atong syudad ang atong mga halangdong miyembrro sa Sangguniang Panlungsod sa pagpanguna ni City Vice Mayor Rey G. Jamboy; ang atong nangunang kaabag sa pagdumala sa kabarangayan, ang 31 ka mga kapitanes sa atong kabarangayan ning syudad inubanan sa ilang mga tinahud nga barangay kagawads; mga city department heads ug division chiefs; mga dinapit nga bisita gikan sa nagkalain-laing national o regional line agencies nga adunay lokal nga opisina dinhi sa Syudad sa Cabadbaran; mga dinapit nga opisyal sa atong dinapit nga mga bangko o institusyong-pinansyal; mga kaparian, pastor ug mga lider sa relihiyosong sektor; lain-laing rehistradong organisasyon sa nagkahugpong nga katawhan; representante sa lain-laing sektor ug city government employees; usa ka puno sa kasadya ug mabulukong hapon kanatong tanan!

Sa atong temang: “A Fresh Start for a Vibrant Cabadbaran City”, usa sa atong tutukan sa tanan natong pagpaningkamot mao ang pagbuhi pagbalik ug pagbalik sa pangalan sa mga programa nga nakahatag og dakung kabag-ohan ug kaayuhan sa mga katawhang nakatagamtam sa maayong bunga nga nahatag sa mga napahitabong programang may kalambigitan sa paghatag og batakang serbisyo ug mabulukong programa para sa nagkinahanglang katawhan.

My dear Cabadbaranons, it is common knowledge that my journey to being this city’s mayor was a battle long fought. Apan wala kita maluya gani man padayon lang kita sa paghatag og tabang sa mga nanginahanglan ug mas naningkamot pa kita nga mapaabot sa tanan ang atong katuyoan sa gitinguhang pag-alagad sa mga Cabadbaranons. Kining tanan nakaya nako gumikan kay labaw pa sa anghel nga misalig sa akong kapas ug abilidad, anaa kamo mga pinalangga nakong katawhan nga wala gayud ako biyai sa akong laban ug gani man wala kamo mawala sa akong kiliran. Padayon ninyo akong gihatagan sa paglaum nga padayon nga saligan ang akong kaugalingon nga aduna koy dakung ikaamot para sa pagpahimo sa atong pinalanggang syudad aron mas mapalambo pa kini sa kasamtangang kahimtang niini.

Sa akong pagdawat sa responsibilidad isip bag-ong napiling mayor ning Syudad sa Cabadbaran, tataw na sa akong panumduman ang atong mga Priority Strategic Action Plans and Programs nga akong paninguhaon ug trabahoan nga makab-ot sa mosunod nga tulo ka tuig sa akong pagdumala. Apan sa dihang ato ng giplastar ang usa ka hiniusang plano ug itandi ang kapasidad sa atong lokal nga panudlanan, adunay dakung hagit nga atong nabagatan nga nagkinahanglan og kaalam sa maayong paghatag prayoridad ug pag-apud-apud sa atong panalapi para sa makiangayong pagpahitabo sa mga

plano, programa, ug proyekto nga atong pagaplanuhan. Angay lamang nga atong hatagan sa makiangayong pagtagad ang lima ka sektor sa kalambuan sumala sa pagkakinahanglanon niini, sa atong kapasidad nga mapahitabo kini sulod sa gitakdang panahon, kung kini makahatag ba sa kaayuhan para sa kinabag-ang lungsuranon o haom ba kining tubag sa kasamtangang panginahanglan sa katawhang nagtoo sa akong kapasidad nga modumala ug moamuma sa atong syudad isip lider niini.

Labaw pa sa gibating dungog nga ako nahimong inyong mayor, mas nabati nako nga mura na usab ako ug nibalik sa pagtoon sama sa usa ka estudyante gumikan sa kadaghang butang nga angay nakong mahibaloan. Kinahanglan nga doblehon nako ang akong paningkamot aron makahibalo ako sa mga prosesong may kalabutan sa pagpadagan sa panggobyerno. Anaa ako sa kauhaw sa kahibalo ug angay lamang nga ako kining paningkamutang makat-onan gumikan kay inyo akong gisaligan aron mamahimong tagdumala ning atong syudad.

Niadtong takna nga ako mitamak sa pasilyo ning atong City Hall, bitbit uban nako ang mga plano, programa ug proyekto nga atong pagatutukan nga mahatagan og katumanan aron atong masiguro ang pagpanghatag sa batakang serbisyo ngadto sa atong katawhan hilabi na sa mga anaa sa kahimtang sa tumang kapobrehon ug sa atong mga kauban sa lihok para sa kalamboan ug kabag-ohan.

Alang sa klarong pagpasabot sa atong mga gitinguhang kalambuan, ako kining gibahin ngadto sa lima ka sektor sa tiunay nga paglambo.

Sa mga programang nahiapil ilawom sa SOCIAL DEVELOPMENT SECTOR, kini mao ang atong mga prayoridad:

Una ug labaw sa tanan, atong ibalik, buhion pag-usab ug ipalig-on pa ang pundasyon sa mga programa ug serbisyo nga nasugdan ug akong gituohan nga makahatag og benepisyo sa katawhan.

Una sa tanan, Ibalik nato pag-usab ang Quarterly Pa-Birthday ni Lolo ug Lola diin ang atong mga senior citizens magkatapok na usab matag tulo ka bulan aron pagsaulog uban sa kadaghanan sa ilang mga adlaw nga natawhan. Atong tun-an nga madungagan pa nato ang mga pakulo ug pabibo aron mas madasig pa sila Lolo ug Lola nga mosalmot sa maong panagtapok;

Ato usab ipadayon ang paghatag og pinansyal nga ayuda para sa atong mga senior citizens nga nagpangedaron og sienta (60) pataas, paghatag og papremyo sa mga nangunang honor pupils para sa elementarya, junior ug senior high; Search for Ten Outstanding Students; ug Search for Outstanding Teachers of Cabadbaran City.

Bisan kaisa sa matag tuig, ato na usab nga pagabitbiton ang tanan nga serbisyong gitanyag sa atong syudad ngadto sa tugkaran sa tanang kabarangayan ilawom sa programang Hisgotanay sa Barangay. Ilawom sa maong programa ato gihapon nga ipaabot ang tabang-pinansyal ngadto sa mga barangay para sa ilang ipahitabong proyektong inprastruktura nga mokabat sa PhP 500,000.00 matag barangay;

Padayon kita nga mosanong sa panawagan alang sa maayong pagdumala sa panggobyerno ngadto sa kabarangayan ilawom sa programang Badge of Merit in Barangay Governance kon BMBG. Ato usab nga nasayran nga sa pagkakaran ang DILG nagsugod na pagpahigayon sa pilot implementation sa Seal of Good Local Governance (SGLG) sa kabarangayan diin simpleng mga dokumento lamang ang gipangita para sa assessment sa lain-laing aspeto sa pagdumala.

Ato usab nga palapdan ug mas panindoton pa ang Sports, Music, Arts and Recreational Training kon SMART Summer Program aron mas makasalmot pa ang daghang kabataan sa panahon sa bakasyon. In a span of just a few years, we have been producing promising athletes. To name one, we have Mr. Arnel Iligan who is now with the National University and an NCAA Gold Medalist who will be representing the Philippines in the upcoming ASEAN Games and at the same time he will be competing in the Open International Age in Indonesia this October;

Ato usab palapdan ang coverage sa Philhealth multiplayer scheme aron mas daghan ang maka benepisyo niini ug ang pagpaniguro nga walay matangtang sa kasamtangang benepisyaryo sa maong programa. Ato usab palapdan ang atong scholarship program aron mas daghang kabataan ang mahatagan sa kahigayunan nga makab-ot ang ilang mga pangandoy. Ato usab ikapasalig nga walay matangtang sa kasamtangang benepisyo sa maong programa.

Ibalik usab nato ang pagtugtog sa kahanginan sa Cabadbaran Song isip theme song sa atong pinalanggang syudad. Gani man malipayon kita nga ang Sangguniang Panlungsod ubos sa pagpaningkamot ni Atty. Oliver C. Bulang nagpasa na og usa ka balaodnon nga nag-ila sa Cabadbaran Song isip official theme song sa Cabadbaran City ug kini pagatugtugon sa tanang pampublikong kalihukan dinhi ning atong Syudad;

Akong panghingusgan pag-usab ang akong adbokasiya nga tanan nga serbisyong atong gitagana ug gihatag sa katawhan wala kitay pinili o pinalabon. Panahon na karon nga akong barugan ang akong saad sa usa ka “Serbisyong Tinuoray, Serbisyong Walay Pili”. Dili ko kamo pasaligan sa usa ka perpektong liderato apan akong paningkamutan nga mahatagan kamong tanan sa maayong pagdumala nga inyong gihandum nga matagamtaman.

Isip alternatibo og mas madaling solusyon sa problemang nakaapekto sa maayong panglawas sa katawhan atong suportahan ug mas himoong de-kalidad ug episyente ang serbisyong-medikal nga gitanyag sa atong Cabadbaran District Hospital kon CDH pinaagi sa pagpahitabo og usa ka kasabutan tali sa Panggamhanan sa Probinsya sa Agusan del Norte ug sa Syudad Cabadbaran aron makahatag kitag ayuda para mas mapanindot pa ang serbisyo sa maong balay-tambalanan. Kasamtangang gipangandaman ang mga panginahanglan para sa maong pagtinabangay apan andam na kita sa unsang klase nga tabang ang atong ipaabot sa CDH.

For this year alone, we have allocated approximately PhP 47 Million to the Provincial Government of Agusan del Norte to better improve the services of our district hospital to its patients most importantly for the Cabadbaranons. These are among our priority interventions:

Pagbutang og moabot sa 42 ka mga trabahanteng medical professionals ug support personnel aron pagtubag sa kakulangan sa mga trabahante ug lumilihok nga kasamtangang nahiaguman sa Cabadbaran District Hospital nga nagkinahanglan og pondong para sa sweldo nga mokabat sa PhP 4.5 Million;

Funds amounting to PhP 2.5 Million will be utilized to procure medicines, medical, dental and laboratory supplies to be placed at the CDH as additional supplies.

Ang pinakadakung pondo atong pagagamiton para sa pagpamalit sa mga mosunod nga equipment ug kahimanang gamit sa pagpanambal nga mao ang mga mosunod:

The biggest appropriation is on capital outlay nga mokabat sa PhP 30 Million. We shall procure the following: CT Scan Machine; 5 kabook Cardiac Monitoring Device; 4 kabook Ophthalmoscope; 4 kabook Otoscope; hospital mechanical beds; 3 kabook ECG Machine; 10 kabook nga heavy duty Suction Machines; Heavy Duty Trauma Bed; ug Operating Room Lights. Pinaagi niini makapahigayon na ang CDH og mga bag-ong serbisyong-medikal nga maghatag kasayon sa mga pasyente ug labaw sa tanan kaharuhay nga maospital sa CDH ug di na moadto sa Butuan City o uban pang dapit.

Mobubo usab kita og pondo para sa pagbag-o ug pagpanindot sa CDH isip usa ka balay-tambalanan pinaagi sa lain-laing proyekto. Tumong ug tuyo niini nga mamahimo usab kining maanindot tan-awon ug bisan ang si kinsang pasyente mapadali ang pag-ayo gumikan kay hinlo ug hapsay ang palibot. Kini mao ang mga mosunod: Ambulance Bay; Radiology Building; Water Source Piping; Landscaping; Outside Lighting of the Hospital. Kining tanan mokabat sa PhP 10 Million.

We will provide two (2) brand new ambulance with available drivers that renders service 24/7. This time around, outside of the city referrals and transport needs during emergencies will not be a dilemma anymore for our patients. Isip kabahin sa akong hugot nga pahimangno nga gumikan kay libre man kita naghatag og gasolina o krudo para modagan ang maong mga sakyanan, tanan nga mogamit sa maong serbisyo dili dapat mohatag og suhol ngadto sa driver. Tanan nga masakpang mosupak niining maong mando mapahamtangan sa angay nga silot;

Sayod kitang tanan unsa kaimportante ang usa ka hinlo, hapsay ug plastadong hospital nga pagadumalaan og mga trabahanteng adunay paghatag og bili sa pagkamatinahuron ug pagkamaabi-abihon aron sa dali nga kaayuhan sa mga pasyenteng magpatambal. Kini mao ang atong gitinguhang makab-ot ug panghinautang mapalungtad sa tanang panahon. Kung atong mapatuman na kini, pwede na natong malihok nga ma-upgrade ang CDH gikan sa kasamtangang estado niini isip 25-bed capacity hospital ngadto sa 50-bed capacity nga hospital hinungdan nga mas mapadak-an pa ang ayudang pwede nato nga madawat gikan sa Department of Health kon DOH.

Nakapahigayon na kita og miting kang Gov. Corvera bahin niining butanga ug malipayon ko nga ipaabot kaninyo nga mainiton ang ilang pagdawat sa atong gitanyag nga tabang ug gani man gusto na niini nga mapasasan na ang proseso para sa implementasyon nga maoy kasamtangang ginabuhar sa mga gitahasan sa pag-andam sa mga angay nga buhaton gikan sa pagpinirmahay sa Memorandum of Agreement hangtud sa procurement process.

Isip usab iyang ambag kalabot niining maanindot nga plano, Si Congresswoman Matba mipasalig nga moduso siya og mga balaodnong mas makapahimong maanindot sa serbisyo sa mga ospital pinaagi sa pagwala sa mga babag nga hinungdan nganong lisud kini buhaton ug ang pagpahamtang og kabag-ohan sa balaod nga naglimita sa pasweldo sa mga trabahante sa gobyerno labi na kaniadtong mga naa sa serbisyong-medikal.

Sa laing bahin, atong padayonon ang pagpahitabo sa mga programang regular na nga ginabuhar sa atong City Health Office (CHO). Sa kasamtangan aduna kitay mga registered nurses nga kasamtangang nagserbisyo kaabag sa atong mga city health workers sa pagpahigayon og lain-laing programa para sa maayong panglawas ug pagbatok sa mga lain-laing sakit nga mamahimong makaapekto sa komunidad.

Dugang niini, hugtanon usab kita nga misuporta ug misanong sa panawagan sa atong halangdong Presidente Rodrigo Roa Duterte sa iyang mga programang may kalabutan sa pagbatok sa kriminalidad ug

sa pagmintina sa kahapsay ug kalinaw sa atong mga komunidad. Alayon niini, atong gisuportaang mga mosunod nga programa:

Mamahimo ang Cabadbaran isip usa ka Drug Free City.

Sa pagkakaran, 22 na sa 31 ka barangay ning syudad ang gideklara nga drug-free sa Philippine Drug Enforcement Agency o PDEA ug kini giuyonan sa Department of Interior and Local Government o DILG human sa usa ka makuti nga assessment. Kasamtangan kitang nag-alokar og pondo nga mokabat sa PhP 5 Million para lamang pagsugpo niining maong problema sa droga ug kini nakalatid sa atong City Peace and Order Plan. Akong gisaad nga padayon ug hugtanon ko nga tutukan kining maong problema aron sa dili madugay ang tanan nga 31 ka barangay sa syudad malibre na sa problema sa droga.

Mapasigarbohon kita nga nahatagan sa oportunidad nga makasaksi sa State of the Nation Address ni Presidente Duterte nga bag-o pa lamang napahigayon. Ug usa sa akong nakutlo sa iyang speech nga gusto sad nato nga buhaton sa atong syudad mao kini:

Hugtanong pagtuman para sa halapad nga implementasyon sa Nationwide Smoking Ban ug E.O. 26 nga mao ang pagtagana og lugar aron pagsiguro sa usa ka smoke-free nga pambubliko ug mga siradong lugar.

Usa usab sa mga mitubaw nga isyu nga gilakbitan ni President Duterte mao ang iyang kampanya batok sa walay gipiling pagpanigarilyo sa mga katawhan hilabi na sa mga publiko ug daghang tawo nga mga lugar. Kinahanglan nga ato pa gyud panghingusgan ang atong programang Anti-Smoking in Public Places ug ipahamtang ang angay nga silot para sa mga mosupak sa maong balaod. Importante nga makahibalo kita morespeto sa atong matag lugar sa atong isig katawo. Kinahanglan magmalig-on kita niining dapita aron nga atong mamintina ang kahinlo ug kahapsay sa atong siyudad.

Sa atong suporta para sa kasamtangang pagpatukod sa bag-o ug modernong Cabadbaran Police Station.

Isip kabahin sa atong paningkamot para sa usa ka malinawong komunidad, ato na nga makita sa dili madugay ang usa ka bag-o, mas daku ug mas modernong istasyon para sa atong lokal nga kapulisan nga makita sulod lamang sa compound sa atong City Hall. Ang maong pasilidad mokantidad sa PhP 15.6 Million haum nga disenyo para sa usa ka component city sama sa ato. Isip atong tabang migahin kita og PhP 2 Million para sa pagpalit sa yutang gitukuran sa maong gambalay. Misaad pa kita og dugang tabang para sa pagpalit og dugang yuta para sa parking space ug impounding area ug uban pang katuyoan.

As your leader, I will devote my administration to strongly adhere to the following vital requirements towards ensuring good and transparent governance in the delivery of basic services:

Atong isiguro ang malahutayong pagpahigayon sa kasamtangang mga programa para sa mga senior citizens, differently-abled persons, mga bata ug solo nga mga ginikanan.

Sayod kamong tanan sa akong sugilanon sa kinabuhi ug gumikan niini aduna gyud koy humok nga pagbati para sa mga solo parents nga gainusara pagpadako sa ilang mga anak. Kini nahitabo kanako sa pipila na ka tuig maoy hinungdan nga gusto nako nga atong mahatagan og maayong programa usab para sa mga solo parents ning syudad gumikan kay dili lalim nga ang tanan sagubangon lamang sa usa ka tawo. Angay nato silang hatagan sa tabang nga bisan sa ginagmay makahatag kagaan sa ilang dili lalim nga kahimtang sa kinabuhi isip ginikanan. Pinaagi man lamang niini atong mapagaan ang ilang gibating kakulangon gumikan sa dili kumpleto nga pamilya.

Padayon nga Implementasyon para sa Pagtuman sa Republic Act 8760 kon Gender and Development (GAD) Law.

Kabahin sa maayong pagdumala sa panggamhanan ang atong pagsanong sa mga mandong nahilatid sa balaod diin gikinahanglan ang pagbuhat og usa ka komprehensibong GAD Plan sumala sa mga nahilatid sa R.A. 7192 ug sa Philippine Plan for Gender Responsive Development. Sa kasamtangan, ilawom sa makuting pagdumala ug pagtutok sa atong mga personahe sa City Social Welfare and Development Office (CSWDO), padayon kitang mituman sa gimandong singko porsyento (5%) sa kinatubuk-ang budget sa atong syudad.

Gani man niadtong Hunyo 13, 2019, ang Syudad sa Cabadbaran nahatagan sa pag-ila og nakadawat sa plake isip Gender Responsive Local Government Unit nga gipangunahan sa Regional Development Council (RDC), National Economic Development Authority (NEDA), Department of Interior and Local Government (DILG) ug sa Commission on Human Rights (CHR) for manifesting a systematic approach and moving towards advanced stages of being gender-responsive. Ang gipahigayong evaluation grabe ka makuti ug detalyado nga proseso diin nakakuha kita sa gradong 3.80 ug 3.47 sa LGU Level Evaluation ug RDC-RGADC Validated Rating.

Atong isiguro ang padayon nga pagtan-aw sa sektor sa kababayan-an dili isip usa ka ubos ug huyang nga sekswalidad kung itandi sa mga kalalakin-an hilabi na sa maamot niini sa atong gitinguhang kalambuan. Akong isaad ug padayon nga paningkamutan nga padayon kita nga mangita og bag-ong istratehiya nga mas mapalambo pa ug mapalapdan pa ang atong mga kasamtangang programa para sa pagpatigbabaw sa katungod sa kababayan-an ug pagtubag sa mga kasagaring isyu nga may kalabutan sa sekswalidad nga padayong nahitabo sa atong palibot karon.

Isip pamatood sa atong kusganong paningkamot aron batukan ang mga isyung may kalabutan sa pagpukan sa katungod sa mga kababayan-an ug kabataan nakadawat kita og pag-ila gikan sa Justice, Peace and Integrity of Creation – Integrated Development Center, Inc. gumikan sa atong makanunayon nga suporta sa KKS-Cinemobile Project Phase III aron pagpahibalo sa laban batok trafficking in persons nganhi sa Caraga Region ug ang atong dagkung pagpaningkamot para sa pag proteher sa katungod sa mga trafficked persons.

On Sustainable Efforts to Making Cabadbaran City a Child-Friendly City.

As a mother myself, it has always been my desire that my children will grow-up in a child-friendly and conducive environment. Now that I am the mayor of this city, I now have an even bigger responsibility to ensure that all Cabadbaranon children will all experience growing up in a child-friendly environment. And among my priority projects for implementation are the following:

Rehabilitasyon sa Children's Park aron atong mahatagan balik og luna ang atong mga kabataan diin sila makadula sa mga tradisyonal nga dula ug mapa-ugnat ang ilang kusog sa mga pisikal nga aktibidades imbes nga magsige og dula og cellphone o magbabad sa mga internet shops. Labaw niini aron matagamtaman nila ang personal nga pakighalubilo sa ilang mga kaedad susama sa mga naandan kaniadto.

Subo palandongon nga ang atong mga kabataan karon wala nay kahibalo sa mga tradisyonal nga mga dula sa kabataan kaniadto. Sa kasamtangang kahimtang sa Children's Park, nahimo na kini nga tambayanan ug lugar pasiugdahan sa mga aktibidades nga dili para sa mga bata. Ang atong kabataan nahikawan na sa lugar nga ilang kadulaan. Gani man uban sa kasamtangang pasilidad sulod sa maong lugar dili gyud pambata ang disenyo niini susama sa dakung basketball court ug gikinahanglan na kini nga pagaalisdan og mga bag-ong pasilidad ug kahimanan sa pagdula nga para ug alang lamang gayud sa mga bata. Nag-alokar kita og pondong PhP 7 Million para niini nga katuyoan nga atong sugdan nga mapahitabo karong tuiga.

Pondohan ang Rehabilitasyon sa Kasamtangang Violence Against Women and Children Center kon VAWC Center.

Sa dugay na nga panahon nga gigamit kini, aduna nay mga kinahanglang i-repair ug usabon sa atong VAWC Center nga naa mahimutang sa likod nga bahin ning atong City Hall. Kini mao atong ginagamit isip temporaryong puluy-anan para sa atong mga kababayan-an ug kabataan nga biktima ug nakahiagum og pagpangdapat, pagpangulata o uban pang pisikal ug emosyonal nga pagpang-abuso ayha pa nato sila ibalhin ngadto sa mas permanenteng puluy-anan nga maghatag kanila sa ilang gikinahanglang tabang.

Considering the availability of funds and a ready to use space, we will consider the establishment of our own Child Minding Center to be located within the City Hall premises.

With this facility, parent employees who have no one to help them watch over their little kids while at work can put them under the care of the center. Ilawom sa kamanduan sa balaod, gikinahanglan nga kita makahatag og ayuda ngadto sa mga ginikanan nga nagtrabaho ug walay basta-basta nga mabilinan sa ilang mga gagmay pa nga mga kabataan. Pinaagi niini atong malikayan ang kanunay nga pag-absent o pagka-late sa pagsulod sa trabaho sa atong mga empleyado ug dili na maapektuhan pa ang ilang paghatag sa maayong serbisyo ngadto sa mga tawo. Dugang niini dili na usab sila mabalaka sa kahimtang ug kaluwasan sa ilang mga anak nga ilang gisalig sa pagbantay sa laing mga tawo.

Magbuhat kita og data bank para sa mga programang gipahigayon sa syudad para sa mga bata.

Isip suporta para sa malahutayon ug epektibong pagpahigayon sa mga programang para sa mga bata, magpahitabo kita og usa ka comprehensive review para sa tanan na nga napondohan nga programang pambata sa syudad ug unsa na ang mga epektong nahatag niini ngadto sa atong katuyoan nga mapalambo pa ang atong mga kabataan ug mamahimong maanindot ang ilang pagtubo isip maoy mamahimong mosunod nga henerasyon sa mga Cabadbaranon.

Pagduaw og balik sa mga komunidad sa lagyo ug sobra kahilit nga mga dapit susama sa Lusong, Ansili ug uban pa aron makahimamat pagbalik ang atong mga kaigsoonang IPs hilabi na ang mga kabataan nga naa sa kalisud ug nanginahanglan og tabang gikan sa lokal nga panggamhanan.

Kaniadtong dili pa ako mayor, nakaabot ako niadtong mga hilit nga komunidad nga mismo ako wala nako damha nga nag-exist diay hilabi na ngadto sa kinapungkayang dapit sa Barangay Puting Bato. Ang panginabuhi didto simple apan lisud gumikan sa kawad-on pero malipay kita nga magsud-ong nga taliwala sa tanan malipayon sila makakita og mga bisita. Gusto nako nga mobalik pag-usab didto bitbit ang mga kaayuhan sama sa gamit sa pag-eskwela, batakang medisina, pagkaon ug uban pa nga mga panginahanglan nga pwede nato madalit kanila.

Kinahanglan nga atong mapabati kanila nga wala sila gibiyahan sa lokal nga panggamhanan ug nga andam kita nga moamuma kanila isip ilang kaabag sa paglatas sa kalisud sa kinabuhi.

In 2017, we have been adjudged 2nd Outstanding Child Friendly Local Government Unit for the Province of Agusan del Norte. For 2018, we are still awaiting for the result since the evaluation was held only recently and this was last June 25, 2019.

Everything that we work for today is something that we do for our children's future so it is only but fitting that we invest for our Cabadbaranon children's future so that they will pay it forward to their next generation. It is what we call the chain reaction of good deeds.

Padayong pakigtambayayong sa Department of Social Welfare and Development Office para sa pagpahigayon sa Sustainable Livelihood Program.

Sulod sa pipila na ka tuig karon, ang atong mga 4Ps communities ug uban pang mga sektor, organisasyon o komunidad nga anaa sa kapobrehon base sa data gikan sa DSWD, nahimong mga benepisyaryo sa nagkalain-laing programang naghatag og kapanginabuhian ilawom sa pag-ayuda sa DSWD ubos sa gitawag og Sustainable Livelihood Program. From 2016-2018, we have around 28 livelihood activities that are operational and are located in different barangays all throughout the city which amounts to a total of more or less PHP 7 Million. Ato gayud nga paningkamutan nga kining maong mga grupo makapadayon sa ilang paglambo pinaagi sa pagtabang kanila hilabi na sa teknikal nga aspeto aron mas molambo pa sila ug mas modaku pa ang ilang mga ginansya.

Ato usab hatagan og pagtagad ang LGBTQ Sector pinaagi sa paghatag og Sustainable Livelihood ug Educational Training alang niini.

On the ECONOMIC DEVELOPMENT SECTOR aspect, we anchored our priorities on various concerns:

Siguro matawag nato nga usa sa dakung hagit nga atong pagaatubangon mao ang unsaon nato paghatag og malahutayon ug nagkadaiyang oportunidad sa kapanginabuhian para sa atong mga yanong lungsuranon. This has been a long overdue clamour that has been hampered considering the huge political will it requires in order to be realized. Apan wala nato sirad-i ang pultahan nga naglaum kita nga sa umaabot ato na nga mapahitabo ang mga gikinahanglang rekisitos sama sa mga inprastruktura ug kayutaan aron makaagni kita og mga investors nga monegosyo ning atong syudad. Our economic policies are set in place and we are still on the process of strengthening our drive towards investment promotion among others.

Among our city's biggest investments is on agriculture, being the main source of livelihood and more dominant economic activity in our city. Tungod niini nagtagana kita sa dakung pondo para sa mga mosunod nga programang pang-agrikultura ug kapangisdaan sama sa mosunod:

Pagpahigayon og mga Product Value Adding Initiatives para sa atong mga produktong agrikultura sama sa saging, cacao, ug uban pang lumad nga prutas ug handicraft products pinaagi sa pag-hire og permanenteng teknikal nga mga empleyado sama sa lisensyadong food technologist ug handicraft designer aron mas motutok sa pagpahitabo sa atong maong programa.

Ang kasamtangang platar sa atong mga empleyado sa City Agriculturist nagpakita nga aduna pa kitay mga kakulangan sa teknikal nga empleyado nga motutok sa aspeto sa pagbuhat og mga food products nga ginama sa mga lokal nga prutas ug gulay. Kini mamahimong tubag aron malikayan usab nato ang pagkausik sa atong mga ani hilabi na sa mga panahon nga abunda kini. Sa laing bahin aduna na kitay igong supply sa abaca fibers nga mamahimo natong buhaton ug mga handicraft products busa magkuha kita og hanas na nga handicraft designer para makatutok sa pagpahitabo aning maong plano.

Ug kini atong mapahitabo, makahatag kita og dugang kita para sa atong mga mag-uuma pinaagi sa pagpamaligya sa ilang mga produkto sa lokal nga merkado.

Pagpalambo sa kita sa mga mag-uuma sa lubi pinaagi sa Crop Diversification Program pinaagi sa pagtanum sa mga kalubihan ug laing mga tanom pang-agrikultura ilawom sa pakig-coordinate sa Philippine Coconut Authority (PCA).

Kasamtangang mulo ug sentimyento sa atong mga mag-uuma sa lubi ang ubos nga presyo sa lubing ibaligya ngadto sa mga lokal nga mamalitay. Aron sa pagtabang kanila nga dili usab sila tantong maapektuhan sa ubos nga kita, magpahigayon kitag programa nga mag-awhag kanila nga mananom og laing produktong agrikultural aron usab makadugang sa ilang kita. Aduna man kitay mga pananom nga dili magkinahanglan og tutok nga pag-areglar nga pwede nilang mapilian nga itanom. Pinaagi niini ato gihapon masiguro nga dili apektado ang atong inisyatibo sa Food Security Program.

Himoong mas aktibo ang sektor sa livestock farmers aron makaabag nato sa pagtubag sa mga panginahanglanon sa mga karneng produkto sama sa baka, baboy, kanding ug manok dinhi sa atong lokal nga merkado.

Aduna na kitay nahiaguman nga kakulangan sa suplay sa kahayupan nga pagamatansahon sa atong lokal nga merkado. Atong panghinaut nga sama sa atong tinguha para sa uban nga sektor ato untang mahatagan og ayuda o maayong programa ang atong mga lokal nga livestock raisers aron mas maagni sila nga mapadaghan pa ang ilang mga binuhi ug makakumpetensya sila sa kalidad sa mga binuhi nga gikan sa lagyong dapit sama sa Butuan o bisan pa sa Davao. Atong gimanduan ang Opisina sa City Agriculturist sa pag-andam og usa ka komprehensibong plano para niining maong katuyoan aron dili kita magkulang na sa suplay o aduna kitay makaabag sa pagtubag sa nagkataas nga panginahanglan sa suplay sa karne. Hinaut dili lamang unta kita diha taman sa pagpang-apud-apod og kahayupan ngadto sa atong mga lokal nga mag-uuma sa kahayupan.

We must push for the Establishment of Abaca Fiber Consolidation Center (either city-operated or under accredited farmers organization's management) to consolidate all abaca fibers and directly trade it to major buyers in Davao or Leyte for the city to be known for its quality fiber.

Ang programa sa pagpananom sa abaka isip maoy nailang One Town, One Product kon OTOP, nga sa kasamtangan, nagabaligya na kita sa mga abaca fiber nga dili moubos sa napulo ka tonelada gikan sa Barangay Mahaba, Puting Bato ug Calamba ngadto sa mga mamalitay nga toa nahimutang sa Davao ug Leyte. Ang kasamtangang mulo sa mga mananumay sa abaca mao ang kakulangan sa drying facility o dryer para sa mga abaca fibers gumikan kay kinahanglan nga mapauga gyud kini ug adunay kapondohan labi na sa panahon sa tig-ulan. Dugang pa niini, isip kabahin sa gipangita sa Fiber Development Authority (FIDA) kinahanglan nga mamintina ang kalidad ug kahinlo sa pinaugang abaca fibers mao na nga dili kini angay nga malapukan. Gumikan kay aduna naman silay andam nga mahatag nga luna para katukuran

ato nga paninguhaon nga sila ang una nga mahatagan sa maong gitinguha nga pasilidad abag sa ilang pag-uma.

Sa aspetong kalambuan para sa sektor sa mga mangingisda, ato gihapon nga padayong ipahitabo ang mga programa nga nakadirekta sa mga mosunod:

Padayon nga pagpalambo ug pagproteher sa atong kasamtangan nga Fish Sanctuary sa may Barangay Calibunan isip breeding ground sa atong mga kaisdaan.

Ang atong Fish Sanctuary nahimong inila gumikan kay taliwala sa kakusog sa sug sa tubig sa maong dapit, nagmalamposon kita nga ang atong mga gipanghulog nga artificial reef natubuan na og corals, gani man aduna nay lain-laing klase sa isda nga namuyo niini.

Paghatag og alternatibong mga programang kapanginabuhian nga land-based para sa mga mangingisda nga nagsalig lamang sa dagat.

Dili sa tanang panahon nga maayo ang panagat hilabi na kung daut ang panahon busa kinahanglan nga makabuhat kita og mga programa nga tumong nga mahatagan og alternatibong kapanginabuhian ang mga mangingisda aron dili sila magutman sa panahon nga dili sila makapanagat.

Pagbuhat og Lying – In Hatchery para sa Blue Crabs aron makadugang sa kita sa mga nag-uma pinaagi sa pagbuhi og alimango.

Ang blue crabs usa sa mga ginapangitang klase sa alimango sa lokal nga merkado. Ang atong City Agriculture Office mopahitabo og training para ato matabangan ang mga intresadong magbuhi niini isip dugang kapanginabuhian sa atong mga mangingisda.

Ato usab nga gihingusgan ang atong programa para sa paghatag sa atong mga lokal nga nangita og pangempleyo aron mamahimong dali ug komportable kanila ang pagpangita og trabaho, busa:

Pagbuhat sa Opisina sa Public Employment Service Division isip usa ka opisina ilawom sa City Mayor's Office.

Sa dugay nga panahon, ang PESO anaa sa pagdumala sa City Planning ug wala gyud permanenteng empleyado nga nagtutok sa programa nga paghatag og access sa mga nangita og trabaho.

Karon nga aduna na kitay PESO nga pormal na nga naglihok niadtong July 1, 2019 aduna na kitay opisina nga gitutukan gyud kining maong aspeto sa paghatag tabang sa mga gusto makakita og pwede kasudlan og trabaho. Ato na usab mas mapalig-on pa ang atong pagtinabangay sa mga ahensya sa nasyonal nga panggamhanan sama sa Department of Labor and Employment (DOLE) ug Philippine Overseas Employment Agency (POEA) pinaagi sa pagpahigayon sa mga programang gusto nilang ipaabot sa lokal nga panggobyerno labi na ngadto sa mga komunidad. Sa dili madugay ang atong PESO mahimo na nga kaabag sa atong Community Affairs Investment Promotion Office (CAIPO) aron sa pagpahigayon og hiniusang programa diin ang mga investors nga gusto mopahigayon og negosyo matabangan usab nga makakuha sa ilang gikinahanglan nga mga trabahante ug sa uban pang mga pamaagi nga pwede mahimong kaabag sa usa'g usa ang maong mga opisina.

Sa pipila pa lamang ka semana nga nahimugso ang maong opisina aduna na kitay napahigayong mga Skills Recruitment Activity (SRA) ug Jobs Fair nga gipahigayon ilawom sa pagdumala sa maong opisina isip kabahin sa atong kalihukan sa 12th Charter Day Celebration. Aduna kitay mokabat sa singkwenta kapin ka mga jobseekers nga na Hired on the Spot kon HOTS dili lamang mga household service workers kundi apil na ang mga skilled ug technical nga trabaho

Ang Cabadbaran naila isip sentro sa edukasyon, komersyo ug mga institusyon sa Agusan del Norte ug dugang niini puno kini sa oportunidad sa turismo ug maanindot nga mga destinasyon para sa nangita og excitement ug adventure. Sa aspetong komersyo, atong itukod ang mga pasilidad nga makatabang sa pagpalambo sa negosyo. Gumikan niining mga mosunod atong gyud nga ipahitabo ang mga nakaplano na nga programa:

Siguradohon ang pagpahigayon og Department of Tourism accreditation alang sa mga nailang Primary Tourism Enterprise isip pagtuman sa DILG Memorandum Circular No. 2019-17.

Aron pagsiguro sa kalidad sa ilang serbisyo ug mga pasilidad sumala sa unsay gitakdang panulundon, gihingusgan nato ang regular nga pagpahigayon og monitoring og implementasyon sa balaod. Kung lig-on ang sektor sa turismo, daku usab ang kaayuhan nga pwedeng mahatag niini sama sa paghatag og trabaho sa mga lokal nga lumulupyo hilabi na kadtong naa sa mga komunidad.

Pagbutang og mga gikinahanglang kahimanan para sa mga turista sama sa pampublikong kasilyas, kaliguanan ug Tourism Information Center ug free wifi sa mga pampublikong lugar. We will improve the public toilets located in our Public Market, Terminal and City Gym. We will also provide free wifi in identified public places.

Ang atong kadagatan usab hilabi na ang Caasinan Beach dili man susama ka pino sa Boracay ang buhangin apan nahimo na nga inila isip usa sa paborito nga kaliguanan sa mga bata ug lokal nga turistang Cabadbaranon apil na ang mga balikbayan ug nagagikan sa kasikbit nga mga munisipyo. Angay lamang nga atong imintina ang kaanindot niini hilabi na ngadto sa may unahang bahin padulong Tubay nga naa na gyud nagbarog ang ilang mga cottages sa katubigan.

Construction of a Negosyo Center.

The establishment of a Negosyo Center is among the salient features of RA 10644 or “Go Negosyo Act”. With the structure in place, DTI will now have a facility where it can provide the following services to the local Cabadbaranons:

Business Registration Assistance. Business Advisory Services. Business Information and Advocacy.

With its proposed Php 5.4 Million cost, the two-storey facility will also serve as a display center for all the city’s locally produced products. It is also designed in a way that it can also serve as a Rural Impact Sourcing Hub and Online Graphic Service Center which will be funded by the Department of Information and Communication Technology (DICT).

Sa serbisyonang gitanyag sa atong City Veterinarian’s Office, atong padayon nga ipahitabo ang mga mosunod:

Mas palapdan pa ang sakop sa mga kasamtangang programang ginatanyag sa opisina sa City Veterinarian.

Ato pa gyud panghingusgan ang programa sa anti-rabies pinaagi sa pagpanakop sa mga irong laaw. Dili malimod nga kining mga irong laaw hinungdan sa pagkakatag sa mga basurang tinapok gumikan kay ila kining pagakalkalon ug labaw sa tanan ang irong pinasagdan nga maglatagaw sa dalan mamahimong hinungdan sa pagkadisgrasya hilabi na niadtong mga motoristang kusog magpadagan.

Ato usab paningkamutan ang pagbalik sa double "A" classification sa atong City Abattoir pinaagi sa pagbutang og dugang pundo aron pag-paayo ug pagdugang sa facilities.

On the DEVELOPMENT ADMINISTRATION SECTOR, we adhere towards a governance where policies are laid clear in order that delivery of basic services are efficient and no time is wasted in the timely implementation of plans, programs and activities. It is vital that we respond proactively and avoid delays in all government transactions may it be in the frontline or internal.

Among the many concerns that I wish to act upon is how we can speed up government processes particularly on the following areas:

Pagpahigayon og sistemang mamahimong sumbanan para mapadali ug dili malangan ang procurement system sa syudad apan pinasubay gihapon sa unsay gitakda sa balaod.

Nahimo na nga kultura sa procurement system hilabi na sa mga LGUs nga langan ang pagdagan sa mga papeles, hinungdan nga dugay usab mabayaran ang mga suppliers. Magpagawas kita og direktiba pag-awhag sa mga department heads ug division chiefs nga dili dugayon pagpirma o paghikay ang mga papeles may kalabutan sa procurement or purchases. Kung kumpleto na kini sa gikinahanglan nga mga attachments dili na unta pakatulgon pa sa lamesa ang mga papeles. Kon adunay kakulangon lihokon na dayon ang kulang para dili na malangan pa.

Dugangan sa gikinahanglan nga teknikal nga empleyado ang opisina sa City Engineer para sa pag-andam og Program of Works para sa mga proyektong inprastruktura.

Dugay na nga gihambing suliran sa opisina sa City Engineer ang langan nga pagbuhat sa mga Program of Works tungod sa kakuti ug detalyado sa mga kinahanglang buhaton. Tungod sa atong tinguha nga mas mapapasas pa ang pagpahitabo sa mga proyekto ug dili na maghulat pa sa dugay para lamang sa gikinahanglang POW, magkuha kita og dugang nga mga tao nga makatabang niining bahina aron paspas ang proseso nga di kinahanglang makompromiso ang kalidad sa trabaho. Dapat adunay sakto ug unipormeng sumbanan sa pagtakda sa mga presyo aron walay kalibog nga mabagatan sa pag-implementa sa proyekto. Akong gimanduan ang opisina sa City Engineer nga buhatan kini og plano aron mapatuman kini.

Strict compliance to the Anti-Red Tape Law.

I know for a fact that we still have to strengthen even further our drive to combat “under the table” transactions so as to diminish the common perceptions among ordinary people over government employees as corrupt and hungry for bribe money in order to work. Bisan kinsa sa mga anaa sa panggamhanan posibleng matintal sa pagbuhat og dili maayo apan daku gyud kong supak hilabi na kung atong panumpasan ang panginahanglan sa mga pobre para makakwarta lamang. Ang atong serbisyo walay dapat gidapigan ug labaw sa tanan dili dapat himoong kapanguwartahan. Mao na nga isip usa sa

atong nahunahunaang lakang mao ang pag-update sa kasamtangang organizational structure sa matag opisina aron mamahimong makunhuran ang dakung diperensya sa sweldo sa mga empleyado. Atong tan-awon nga aduna kitay regular nga ipahigayong promotion para sa mga empleyadong angay na nga isaka sa ilang kasamtangang posisyon.

Pagpahigayon og Automation System para sa Online Application sa Building Permits.

Ang Opisina sa City Building Official nagkinahanglan na nga mosunod sa mga kabag-ohan sa pagpahigayon sa mga proseso aron kini mas mapadali og paghatag ug hapsay ug kaharuhay sa mga kliyente. Ato usab siguradohon nga hugtanon natong ipahitabo ang pagtuman sa National Building Code aron atong masiguro ang saktong regulasyon sa pagpatukod og mga inprastuktura hilabi na niadtong mga lugar nga nailang “No Build Zone”.

Creation of the City Disaster Risk Reduction and Management Office (CDRRMO) into a separate and independent department.

Mapasigarbohon kita nga ang Syudad sa Cabadbaran usa sa pipila ka mga LGUs nga aduna nay well-established emergency response team. Di na maihap ang mga natabangan sa atong Cabadbaran Emergency Response Team kon CERT. Labaw sa tanan nakapundar na kita sa mga pasilidad ug kahimanang magamit sa pagsanong sa tawag sa emerhensya ug ato pa kining padayon pa gyud nga gipanindot pa.

Niining panahon nga anaa kita sa daghang hagit dala sa nagkalain na nga kahimtang sa panahon dugangan pa sa mga emerhensya ug kalamidad nga binuhat sa tawo. Gikinahanglan nga atong panghingusgan nga mamaayo pa ang atong mga pagpangandam isip usa ka komunidad hilabi na kay padayon ang kampanya nga kung mamahimo walay kinabuhi nga makalas.

Busa isip usa sa prayoridad natong mga lakang mao ang paghimo sa CDRRMO isip usa ka bag-ong departamento aron mas makalihok pa kini ug makapahitabo pa og programang makatubag sa atong panawagan sa makanunayong pagpangandam sa panahon sa kalamidad.

It is high time that we now take a bold step forward into creating the Cabadbaran City Disaster Risk Reduction and Management Department. With this we will be able to address the gap that has kept pulling us back from passing the Seal of Good Local Governance (SGLG) on Disaster Preparedness.

Completion of the Human Resource Management and Development (HRMD Plan) Plan of the City of Cabadbaran.

We are near the full completion of the Human Resources Management and Development Plan of the City of Cabadbaran. Aduna na kitay mas pinalig-on nga sistema aron mas mapalambo pa nato ang kahimtang sa pagpanarbaho sa atong mga empleyado, mapalapdan ang pwede nilang madawat nga mga benepisyo ug programang pwede nilang mapahismulan nga nagtinguha paghatag bili sa ilang kaayuhan ug kahimtang sa atong mga lumilihok sa lokal nga panggamhanan.

Padayon nga para sa mas lig-ong kahugpungan sa Association of Cabadbaran City Employees (ACCES)

Malipayon kita nga magsud-ong nga human sa dugay na nga panahon aduna na kitay lig-on nga kahugpungan sa mga empleyado ning atong syudad. Ila na nga nasugdan pagpahigayon ang mga programa tumong ang pagpalig-on sa ilang kapasidad sa pagnegosyo nga makatabang ra usab sa ilang

mga miyembro. Akong panghinaut nga ila pang mas mapalambo ang ilang grupo ug akong ipasalig ang akong padayon nga suporta sa ACCEs aron makatabang pa sila sa ilang kauban nga mga miyembrong empleyado.

Ang akong mga pangandoy ug panghinaut para sa malamboong Cabadbaran dili mahatagan sa katumanan kung ako lamang ang mulihok, nagsalig ko og dako sa atong mga kaabag sa kalambuan nga anaa sa atong komunidad nga ako tabangan. Alayon niini, ang atong dakung kadaugan sa milabay nga piniliay usa ka pagpamatood diin makasalig kita nga:

Aduna na kitay mas paspas og sanong sa panginahanglan nga mga balaodnon o ordinansa gikan sa Opisina sa Sangguniang Panlungsod.

Sa dugay nga panahon pirmi kita nakadungog nga anaay panagbangi tali sa managlahing panglantaw sa atong mga SP member. Malipayon kita nga sa akong administrasyon makasalig na kita nga aduna nay dakung kausaban sa nawong sa atong Sangguniang Panlungsod gani man makalaum kita nga mas paspas, hiniusa ug wala nay kasamok pa nga mahitabo sa maong gambalay ilawom sa pagdumala sa atong aktibo ug ambongan nga Bise Mayor Rey G. Jamboy.

There are also proposed programs that are yet to be thoroughly studied as to its necessity and viability which I will consider to be deliberated with the concerned stakeholders for future implementation. And these are:

Establishment of Human Resource Information System (HRIS).

With the full automation of various government systems, it is but necessary that we also have to continue to engage in the upgrading of our data banking system. We shall consider the HRIS Program to upgrade and modernize our data banking of our employees' profiles and employment records and reduce the use of papers and storage spaces.

Paghatag og Post Graduate Studies Scholarship Program sa mga intresado ug Kwalipikadong Empleyado sa Syudad.

Sa atong paningkamot nga ma-professionalize ang serbisyo sa atong lokal nga gobyerno, magtanyag kita og libreng pag eskwela ngadto kanila nga angay nga makatagmatam niini sa kondisyon nga moserbisyo gyud sila sa syudad sulod sa gitakdang panahon. Ato silang himoon nga maoy manguna sa pagpahigayon og research undertakings para sa kaayuhan sa syudad.

Implementation of the PRIME-HRM.

We must implement the Program to Institutionalize Meritocracy and Excellence in Human Resource Management (PRIME – HRM). It is important that we assess the city government's human resource management competencies, systems and practices towards HR excellence.

Siguro usa sa dakung hagit sa halos tanang LGU sa kanasuran kung unsaon pagpakunhod sa atong dakung pagdepende sa atong Internal Revenue Allotment (IRA) pinaagi sa pagpangitag mga pamaagi para mas mapatas-an pa ang atong lokal nga kita. Isip bag-o ning maong pagpangalagad, ako nagadapit og mga bulawanong sugyot para ato pa nga mapalambo ang atong paningkamot nga makatigum og dakung pondo gikan sa atong lokal nga kita ug tun-an ang posibilidad nga mosulod kita sa negosyong makahatag og dugang kita para sa LGU.

We will consider measures to institute tax reforms through updating of the Revenue Code and Updating of Schedule of Market Value (SMV) on Real Property Assessment to lessen the city's dependency on its Internal Revenue Allotment (IRA).

It is now time that we update our Revenue Code so as to update our tax base on various revenue items that are already considered outdated. With an efficient tax mapping system, we can create a considerable increase in our tax collection on business and other services.

We shall also consider as well, to act upon on an issue that is long overdue and in fact we have been constantly reminded by the Bureau of Local Government Finance (BLGF) over the possibility of updating our Schedule of Market Value (SMV) on real property taxes. This would require political will on the part of my administration in line with the consideration of applying an updated SMV that we are bound to eventually comply in the process.

Be that as it may, we will be consultative in our approach to all our concerned stakeholders the moment we lay down the matter in the discussion table.

On our efforts along the ENVIRONMENT DEVELOPMENT SECTOR, we are putting our focus on the following areas of concern:

Creation of the City Environment and Natural Resources Office (CENRO) into one separate department.

We need to be serious with program implementation on advocacies towards promotion and protection of the environment. Karon na ang saktong panahon para atong buhaton nga usa ka independenteng departamento ang City ENRO aron mas mapahingusgan pa niini ang pagpahigayon og programang alayon sa pagproteher sa atong palibot ug kinaiyahan.

Ang pagbuhi og balik sa "Clean and Green Barangay" Program.

Usa sa akong klarong madumduman sa panahon sa akong mipanaw na nga mother-in-law nga giisip na usab nga atong inahan sa tibook Cabadbaran nga si kanhing Mayor Rosario "Sayong" Amante mao ang grabe kahinlo sa atong mga barangay ug abunda kita sa daghang pananom sa atong mga kadalanan ug pampublikong lugar. Siguro panahon na nga ato na usab nga dapiton ang atong mga opisyal sa barangay nga mulihok para sa kalimpyo sa ilang tagsa-tagsa ka barangay nga maoy manguna sa pagpahitabo niini sa atong kabarangayan ug komunidad.

Magmakugihon kita sa padayon nga pagtuman sa Ecological Solid Waste Management Program ug sa padayong pagmintina sa kahinlo sa atong kadalanan ug kita usab sa atong kabahinan sa gobyerno mangitag pamaagi para makatabang kita sa pagtuman niining maong programa.

We need to maintain as well the cleanliness of our own waterways. We are pilot testing our drive along the Cabangasan Creek, FC Dagani St. portion where we will also start the Establishment of Intra-City Biking/Jogging Lanes along the Cabangasan Creek to be funded under the Local Government Support Program thru the Department of Budget and Management's (DBM) Green, Green, Green Program amounting to Php 12.6 Million.

Ako hugtanong nagtoo nga ang kalimpyo naghatag og di malintang kasinatian sa mga nakasaksi niini. Kung kitang tanan magmakugihon sa pagtuman sa atong mga kaakuhan ug responsibilidad para sa

paglimpyo sa atong syudad, kita magmugna og usa ka luwas nga komunidad diin ang tanan adunay paghatag og bili sa palibot ug kinaiyahan.

Expand the implementation and coverage of the city's "No Plastic Day Every Friday" and consider fully enforcing the non-usage of single use and non-biodegradable plastics all the time throughout the City of Cabadbaran.

I believe it is high time that we start considering the idea of expanding the implementation coverage of "No Plastic Day" from the regular Friday only schedule. Kini na ang hustong panahon para atong makunhuran ang gidaghanon sa basurang gikan sa plastic nga abton pa ang pipila ka dekada ayha kini madunot kung madunot man gani ug mao pay mamahimong hinungdan sa pagbara sa atong mga drainage systems ug nagadaut sa atong nagkadaiyang mga katubigan sa atong palibot nga mao pay hinungdan sa pagkahilo sa atong mga kahayupan sa dagat.

We shall institute massive drive and reform to increase people's awareness on plastic use especially by our local establishments and vendors. In the process, we might consider incentivizing big establishments and businesses for their full compliance to our environment-friendly advocacies.

In the long run, we shall see the City of Cabadbaran as a city that advocates not only for a "Smoke-Free Environment" but as a city that prohibits the use of plastics in all days of the week. It will be a big job to do but it will not be impossible to do it if we only commit ourselves into it. We must be a team on this drive.

Among the tangible indicators of progress is the proliferation and rise of new structures that boost economic and social activities. In our drive to expand the services that we offer to our people, we also need to focus on our INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT SECTOR to respond to the need for lack of vital infrastructure and land spaces for public use. Among our priority considerations are the following:

Pag-alokar sa pondo para sa pagpamalit og kayutaan nga pagagamiton sa nagkalain-laing katuyuan sama sa mga mosunod:

Sa atong pagsusi, nag-atubang kita sa dakong kakulangan sa mga kayutaan nga pwede natong mamahimong gamiton sa nagkadaiyang proyektong inprastuktura. Akong gimanduan ang atong opisina sa City Planning para sa pagtutok niini aron makita nato ang gikinahanglang kakulangan sa yuta ug sa unsang paagi kini nato makuha o mapanag-iyahan. Kinahanglan nga atong maplastar ang kaimportante sa panginahanglan para sa atong gitinguhang kalambuan.

We have initially identified a list of the lands to be acquired to be utilized for the following uses:

Relocation Site for Displaced Families. Public Cemetery. Employees' Village. Cabadbaran City Gymnasium and Sports Complex. Office Site for City ENRO, City Agriculture and City Veterinary. Other Institutional Uses.

Paghuman sa pagtukod sa Evacuation Center nga kumpleto sa kinahanglang kahimanan.

Aduna kita kasamtangang gitukod nga evacuation center diha sa duol sa may Motorpool. Gikinahanglan pa nato ang kantidad nga mokabat sa Php 60 Milyones para makumpleto kini ug ato kining paningkamutan nga makakita sa maong pondo para sa paghuman niini.

Time will come that we shall not be disrupting anymore classes in the public school because we used their rooms as evacuation centers for temporary displaced victims of disasters or emergencies.

Prioritize implementation of potentially implementable infrastructure projects included in the Palafox commissioned Cabadbaran Urban Development and Area Master Plan.

The City of Cabadbaran has commissioned Palafox Consultancy Services for the crafting of the Cabadbaran City Urban Development and Area Master Plan amounting to PhP 8.4 Million. I have personally witnessed the presentation of the plan with no less than the master urban planner himself Engr. Felino “Jun” Palafox, Jr. and it really looks like a Post Card from the Future. The entire plan should we push for its full implementation will take decades for its completion and would require billions of pesos from the city’s coffers and a really huge political will considering the thousands that may be possibly relocated due to the project.

Pero ako usab nga nakita nga adunay mga apil sa nabuhat nga plano nga sayon ug dali natong mapahitabo gumikan kay wala kini nagkinahanglan sa dakung pondo ug labaw sa tanan walay kinahanglan nga atong papahawaon sa ilang mga puluy-anan. Pipila niining mga proyekto mao ang mosunod:

Construction of the Boundary Welcome Markers.

Upon the recommendation of the commissioned technical experts, the current design of our city markers poses danger of blocking our major city entry and exit points and therefore has to be redesigned that is safe even during strong earthquakes and other major disasters.

Construction of the Tumipi Tourist View Deck in Barangay Puting Bato.

Among the popular tourist destination site in the city right now is the Tumipi section in the on-going construction of an alternate national highway that will connect our city to Lanuza, Surigao del Sur. Daghan na sa mga nakaduaw sa maong lugar gahunahuna sa pagkaparehas niini sa mga kabukiran sa New Zealand ug gani man dili gyud mamahimong mobiya sa lugar nga walay mga hulagway diin background ang maanindot nga talan-awon.

Establishment of a Promenade on the Open Space Along the Cabadbaran River Protection Wall.

This portion of the Cabadbaran River gives us a splendid view of the sunset and a great place to relax enjoying nature’s wonderful gifts. Developing the place as esplanade and sunset viewing area will provide people a new place to rest from a stressful working day.

Pagbutang og mas hayag nga mga suga para sa kahayag sa kadalanan pasulod ug pagawas sa syudad nga bahin sa national highway ning syudad.

Ang Cabadbaran kinahanglan magdala sa imahe nga kini usa ka syudad. Pinaagi sa mas hayag ug mas dagkung mga suga sa atong national highway aron ang mga motorista mobati gayud nga pasulod sila sa usa ka syudad gumikan sa grabeng kahayag. Ato kining gigahinan karong tuiga ug PhP 15 Milyones sa atong budget. Aron dili usab sayang ug mausik ang mga sugang pagatangtanganon atong ibalhin sa laing lugar aron makahatag usab og kahayag sa mga mangingit nga dapit. Ato usab gipundohan og PhP 5M ang installation of street lights along city streets.

Rehabilitasyon sa Rizal Park (Fountain Area and Perimeter Lights)

Ang Rizal Park nahimo na nga inila sukad pa kaniadto isip lugar nga suruyan sa atong katawhan sa lain-laing hut-ong sa katilingban. Sa kasamtangan niining kahimtang, kinahanglan na nga atong bag-uhan ug himoong mas moderno pa ang mga pasilidad niini sama sa sound system, landscaping ug mga bag-o ug mas hayag nga mga suga.

Atong buhaton ang tanan aron kini masugdan karon nga tuig ug maundang na ang pagkuyanap sa mga dili maayong buhat ug kalihukan sa maong lugar.

Pagkumpleto sa Konstruksyon sa Cabadbaran City Museum Phase III.

Angay lamang nga atong hatagan sa bili ang mga sugilanon sa mga karaang Cabadbaranon gumikan kay kini mao ang istorya sa atong syudad. Ang atong City Museum mao ang nahimong butanganan sa mga karaang butang ug kasaysayan nga maoy nahimong hinungdan sa pagkahimugso sa atong lugar. Kung dunay igong pondo, magtagana kita og budget nga mokabat sa PhP 10 Milyones alang niini nga katuyuan.

This is the only legacy we can give to preserve our story and be a venue for those who want to engage in a learning journey on the story of our beautiful past. We must be vanguards of cultural preservation so that our memories will forever echo in the accounts of our rich history.

Like I have said, prior to my entry to the City Government, I have already pre-identified infrastructure projects that are among the priority items that we have included in our Supplemental AIP and Budget for 2019.

Pagpatukod og Covered Court para sa Del Pilar National High School nga mokabat sa PhP 4 Milyon.

Ang Del Pilar National High School usa sa mga well-performing national high schools ning syudad ug usa sa babag sa ilang pagdaug sa Brigada Eskwela sa ilang kategorya mao ang kakulangon sa Multi-Purpose Covered Court.

Konstruksyon sa usa ka Drainage System diha sa may City Land Transport Terminal.

Usa sa suliran nga dugay na nagkinahanglan og aksyon mao ang pirmi nga pagbaha sa atong City Land Transport Terminal busa aduna kitay gitagana nga kantidad nga PhP 15 Milyones para sa pagpatukod og kanal nga magsulbad sa suliran sa pagbaha sa maong lugar hilabi na sa panahon sa ting-ulan.

Prioritize Appropriation for Immediate Minor Road Repair Works in Major Streets within the City and Declogging of Old Waterways that are Publicly Visible.

The Comprehensive Drainage System Projects implemented by the previous administrations has somehow left undesirable post-construction marks that is causing inconvenience to passing vehicles. Kinahanglan na nga ato kining paningkamutan nga maayo para likay sa mga disgrasyang gumikan sa bangag – bangag nga kadalanan nga anaa hilabi na sa mga sentrong bahin sa syudad.

With the construction of wider drainage systems which have left the old open canals dry and clogged that are exposed to the public's eyes particularly in the streets along Atega and Asis Sts. We need to declog them and perhaps permanently close them as they have become eye sores and are even exposing passing vehicles and pedestrians from possible accidents.

Before I end my report, let me take this opportunity to give our most special recognition to one of Cabadbaran's latest pride, Boxing Champion Genisis Lagumbay Libranza of Brgy. Calibunan who pinned down the helpless Carlos Maldonado on the fourth round of their eight-rounder boxing bout in the flyweight division during one of the under card fights of the Pacquiao – Thurman Boxing Match in Las Vegas, Nevada last July 21, 2019. Only 5 months ago, he had his first victory on American soil against Gilberto Mendoza in Carson, California. Currently, he now holds a record of 19 wins – 1 loss with 11 knockouts in his professional boxing career.

Si Mr. Libranza produkto sa Amateur Boxing Sports Program sa Syudad sa Cabadbaran kaniadtong panahon pa ni City Mayor karon Governor Dale B. Corvera ug nipailawom sa pagbansay ilawom sa pagdumala sa mga City Sports Division. His rise to fame was a result of his passion, commitment and dedication to the boxing sports and now shares the stage with World Boxing Champion Manny Pacquiao as among the Philippine's Pride in Boxing.

Usa siya ka tinood nga inspirasyon sa boksing sa mga kabataang nangandoy nga mamahimong susama niya nga aduna nay pangalan sa maong larangan. Ato siyang hatagan sa usa ka Hero's Welcome ug hatagan siya sa angay nga pag-ila para sa iyang nakab-ot nga dungog nga para usab sa atong syudad. Gani man makalipay pamation nga usa sa tugtog nga gihimong background pagpaila kaniya mao ang Dagkot Festival Theme Song. Ato siyang hatagan sa usa ka masipa ug puno sa kalipay nga palakpakan.

My dear fellow Cabadbaranons, we have already jumpstarted our journey towards the full attainment of a brand of inclusive public service that we dubbed under the catchphrase, "Serbisyong Tinuoray, Serbisyong Walay Pili". I call upon our fellow public servants in the local government to instill in the hearts of each one of us our sincere commitment to the mandates that were entrusted to us. Let us serve our clients with warm and welcoming smiles for them to feel that they are important to us. Let us be mindful of the basic things in the service like being on time, efficiency in complying to our committed targets, diligence in the observance of activities that requires our attendance, diligence in wearing the prescribe uniform and the likes.

As we now maneuver the steering wheel to the path we shall course as a city, join me in the ride. Let us all be a part of a journey that will bring us to a destination where little by little we collectively realize our dreams of a better life. Let us all be on guard in protecting the integrity and sustainability of the programs that we have started and continue to uphold programs that will uplift the welfare of the ordinary people.

Now that we embark into a Fresh Start for a Vibrant Cabadbaran, let us also renew our energy to serve to a scaled-up level where the momentum of the service we provide is ascending towards enhancing the full development potentials of the City of Cabadbaran. Let us all work as a team, and when we are team, we shall reap the fruits of our hard labor at the soonest possible time.

Sa atong hiniusang liderato inubanan sa maayong pagpanerbisyo makapasalig kita nga ang Dakbayan sa Cabadbaran padayon sa paglambo. Daghang Salamat ug Maayong Cabadbaran Kanatong Tanan!